

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ
Кафедра Філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-методичної
роботи

 /A.V. Шпаков /
«_____» 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Філософія науки, техніки та архітектури

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
192	«Будівництво та цивільна інженерія» ОП «Будівництво та цивільна інженерія»

Розробники:

Доктор філософських наук, професор Чорноморденко І.В.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)(підпис)

Кандидат філософських наук, доцент Лакуша Н.М.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)(підпис)

Кандидат філософських наук, доцент Покотило К.М.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Філософії

Протокол № 1 від. “ 29 ” серпня 2022 року

Завідувач кафедри Філософії

(Чорноморденко І.В.)

(підпис)

Схвалено гарантом освітньої програми «Будівництво та цивільна інженерія»

Гарант ОП

/Тугай О.А./

(підпис)

Розглянуто на засіданні навчально-методичної ради КНУБА

Протокол № _____ від. “ _____ ” 2022 року

Голова НМР

(Шпаков А.В.)

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Кредитів на сем.	Форма навчання: дenna										Форма контролю	Семestr	Відмітка про погодження заступником декана факультету			
			Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт										
			аудиторних		у тому числі			Сам. роб.	КП	КР	РГР	КОНТ.РОБ						
			Всього	Разом	Л	Лр	Пз											
19 2	«Будівництво та цивільна інженерія»	4,5	135		30		30	75					1	екз	2			

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Кредитів на сем.	Форма навчання: вечірня										Форма контролю	Семestr	Відмітка про погодження заступником декана факультету			
			Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт										
			аудиторних		у тому числі			Сам. роб.	КП	КР	РГР	КОНТ.РОБ						
			Всього	Разом	Л	Лр	Пз											
19 2	«Будівництво та цивільна інженерія»	4,5	135		30		30	75					1	екз	2			

Мета та завдання дисципліни

Мета дисципліни: метою вивчення курсу «Філософії науки, техніки та архітектури», як складової освітньо-наукової програми «Будівництво та цивільна інженерія» третього (аспірантського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Будівництво та цивільна інженерія» є оволодіння аспірантами загальонауковими (філософськими) компетентностями системного наукового світогляду, наукової методології і професійного етосу, осмисленням гуманістичної ролі вченого, інженера, архітектора, менеджера в національному і глобалізованому світі, створення ними інтелектуального капіталу, необхідного для розвитку українського суспільства.

Курсу «Філософії науки, техніки та архітектури» передбачає оволодіння майбутніми науковцями знаннями про специфіку науки й наукового пізнання та відповідальності вченого у сучасному світі. Сучасна філософія науки, техніки та архітектури є узагальненою думкою людства, що ґрунтуються на теоретичних надбаннях, здобутих у лоні кожної наукової дисципліни. Основою сучасної філософії науки техніки та архітектури є загальонаукові та загальнолюдські пріоритети і цінності. Філософії науки, техніки та архітектури як сфера духовної свободи, плюралізму думок, котрій притаманне розмаїття підходів, методологій, теоретичних побудов.

«Філософія науки, техніки та архітектури» слугує потужним методологічним джерелом. З одного боку, вона є теоретичним обґрунтуванням змісту та характеру функціонування наукового методу, а з іншого - ґрутовним осмисленням феномену науки, рефлексією зasad наукового дослідження та застосування знання для створення програм технологічного, соціального, гуманітарного розвитку суспільства.

I, найголовніше, «Філософія науки техніки та архітектури» постає як духовне надбання, яке базується на традиціях і цінностях когнітивного та культурно розвитку і слугує основою професійної підготовки фахівців. Суть філософії науки, техніки та архітектури як сфери духовності полягає в створенні і осягненні нею соціальних ідеалів, парадигм особистісного і суспільного прогресу, зasad формування креативності в людині.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути аспірант, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок аспіранта, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної добросердісті та політики відвідуваності занять.

Компетенції та програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст	Програмні результати
Інтегральна компетентність		

ІК	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та будівництва в сфері будівництва і цивільної інженерії та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>	<p>ПР01. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності. ПР02. Здатність продемонструвати глибинні системні знання і розуміння вітчизняного та зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду, сучасної методологічно-методичної бази проведення наукових досліджень у царині будівництва.</p> <p>ПР05. Вміння виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах, вміння переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науковопрактичних задач в області теоретичних досліджень, застосовувати їх в сфері будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>ПР07. Знання та розуміння теоретичних зasad створення нових будівельних матеріалів, конструкцій, розроблення нових технологій, удосконалення організацій будівельномонтажних процесів, що пов'язані зі спорудженням, реконструкцією, реставрацією, ремонтом будівель, споруд і комплексів, у тому числі в особливих умовах.</p> <p>ПР09. Знання та розуміння принципів створення і розвитку ефективних методів розрахунку та експериментальних досліджень споруджених, відновлених та підсищених конструкцій, влаштування інженерних мереж, проектування та виробництва будівельних матеріалів, володіти теоретично-методологічними базисами проектування й організації технологічних процесів, що найбільш повно враховують специфіку впливів зовнішнього середовища, антропогенних факторів, тощо.</p> <p>ПР11. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну добродетель, повагу до різноманітності</p>
----	--	--

		<p>та мультикультурності в поєднанні з володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним самовдосконаленням професійного та наукового рівня.</p> <p>ПР13. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціальноорієнтованому суспільстві на основі міжсубістісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.</p>
--	--	---

Загальні компетентності та програмні результати

ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей.	ПР01. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності. ПР02. Здатність продемонструвати глибинні системні знання і розуміння вітчизняного та зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду, сучасної методологічно-методичної бази проведення наукових досліджень у царині будівництва.
ЗК02.	Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, формулювати та обґруntовувати наукові гіпотези, проводити та управляти актуальними науковими дослідженнями інноваційного характеру.	ПР05. Вміння виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах, вміння переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики для обґруntування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науковопрактичних задач в області теоретичних досліджень, застосовувати їх в сфері будівництва та цивільної інженерії.
ЗК03.	Здатність працювати в міжнародному контексті над ідентифікацією актуальних наукових проблем, генерувати нові креативні ідеї, застосовувати нестандартні підходи до вирішення складних і нетипових завдань з дотриманням прийнятих в науковому світі ключових зasad професійної етики, морально-етичних норм та міжкультурних цінностей.	ПР07. Знання та розуміння теоретичних засад створення нових будівельних матеріалів, конструкцій, розроблення нових технологій, удосконалення організації будівельномонтажних процесів, що пов'язані зі спорудженням, реконструкцією, реставрацією, ремонтом будівель, споруд і комплексів, у тому числі в особливих умовах.
ЗК04	Здатність розробляти інноваційні наукові проекти впроваджувати їх та управляти ними, взаємодіяти в колективі, виявляти лідерські здібності при виконанні, демонструючи ґрутовні знання та розуміння філософської методології наукового пізнання	ПР09. Знання та розуміння принципів створення і розвитку ефективних методів розрахунку та експериментальних

		<p>досліджень споруджених, відновлених та підсилених конструкцій, влаштування інженерних мереж, проектування та виробництва будівельних матеріалів, володіти теоретично-методологічними базисами проектування й організації технологічних процесів, що найбільш повно враховують специфіку впливів зовнішнього середовища, антропогенних факторів, тощо.</p> <p>ПР11. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну добродійність, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним самовдосконаленням професійного та наукового рівня.</p> <p>ПР13. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціальноорієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.</p>
--	--	--

Фахові компетентності та програмні результати

ФК01	<p>Здатність до системного аналізу світової науково-технічної інформації, з формулюванням висновків відповідно до цілей дослідження в сфері будівництва та цивільної інженерії.</p>	<p>ПР01. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності. ПР02. Здатність продемонструвати глибинні системні знання і розуміння вітчизняного та зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду, сучасної методологічно-методичної бази проведення наукових досліджень у царині будівництва.</p>
ФК02	<p>Здатність організовувати та управляти науково-професійними видами діяльності із застосуванням інтегрованого знання і розуміння інших суміжних інженерних дисциплін, беручи на себе відповідальність за результати прийнятих рішень.</p>	<p>ПР05. Вміння виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах, вміння переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науковопрактичних задач в області теоретичних досліджень, застосовувати</p>

	<p>їх в сфері будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>ПР07. Знання та розуміння теоретичних зasad створення нових будівельних матеріалів, конструкцій, розроблення нових технологій, удосконалення організацій будівельномонтажних процесів, що пов'язані зі спорудженням, реконструкцією, реставрацією, ремонтом будівель, споруд і комплексів, у тому числі в особливих умовах.</p> <p>ПР09. Знання та розуміння принципів створення і розвитку ефективних методів розрахунку та експериментальних досліджень споруджених, відновлених та підсищених конструкцій, влаштування інженерних мереж, проєктування та виробництва будівельних матеріалів, володіти теоретично-методологічними базисами проєктування й організації технологічних процесів, що найбільш повно враховують специфіку впливів зовнішнього середовища, антропогенних факторів, тощо.</p> <p>ПР11. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну добродійність, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним самовдосконаленням професійного та наукового рівня.</p> <p>ПР13. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціальноорієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.</p>
--	---

Програма дисципліни

Модуль 1. Філософія науки та наукові парадигми мислення.

Тема 1. Актуальні проблеми філософії науки, техніки та архітектури.

Тема 2. Формування сучасного образу науки.

Тема 3. Особливості наукового знання та його структура.

Тема 4. Методи та методологія наукового пізнання.

Тема 5. Розвиток науки і глобальні проблеми людства: концепти і концепції.

Практичне заняття 1. Філософія науки в системі філософського та наукового знання.

Практичне заняття 2. Формування сучасного образу науки. Наука і суспільство.

Практичне заняття 3. Наукове знання в системі духовної культури людства. Наукове знання: типологія та структура

Практичне заняття 4. Методи та методологія наукового дослідження.

Практичне заняття 5. Філософське осмислення розвитку науки: ідеї та проблеми.

Модуль 2. Філософія техніки.

Тема 6. Основи філософії техніки.

Тема 7. Розвиток техніки та суспільні проблеми.

Тема 8. Основні філософські концепції розвитку науки і техніки.

Тема 9. Аксіологічний вимір техніки і технологій.

Практичне заняття 6. Філософія техніки: основні ідеї та проблеми.

Практичне заняття 7. Соціокультурні виміри техніки.

Практичне заняття 8. Основні філософські концепції розвитку науки і техніки.

Практичне заняття 9. Світоглядні та екологічні проблеми сучасної науки

Модуль 3. Філософія архітектури.

Тема 10. Філософія архітектури: архітектура як культуротворча діяльність.

Тема 11. Архітектура і формування символічного простору.

Тема 12. Сучасне світорозуміння і архітектура. Архітектура – відповідь на виклики часу.

Практичне заняття 10. Філософія архітектури в системі технічних, соціальних та гуманітарних знань.

Практичне заняття 11. Розвиток архітектури в історичному, соціокультурному та урбаністичному середовищах.

Індивідуальні завдання

1. Виконання реферату загальним обсягом один др. арк. на обрану тему з рекомендованого переліку тем.
2. Підготовка наукових повідомлень щодо заданих тем практичних занять, та виступи на практичних заняттях.
3. Підготовка до іспиту.

Тематика індивідуальних завдань

1. «Ідеальне місто» в філософії та архітектурі.
2. NBIC-конвергенція в сучасній науці.
3. Аксіологічний вимір техносфери.
4. Аксіоматичний метод.
5. Авангардні технології ХХІ сторіччя
6. Архітектура ХХІ ст. і сучасна філософія .
7. Архітектура як культуротворча діяльність: історія і сучасність.
8. Архітектурна ідентичність: виклики глобалізації.
9. Види гіпотез та їх значення в науковому дослідженні.
10. Виробництво знання і розвиток науково-технічної сфери суспільства.
11. Візуалізація і візуальне мислення.

12. Візуальна комунікація: соціокультурний ландшафт сучасного міста та проблеми формування особистості.
13. Гіпотеза та її місце в розвитку науки.
14. Діалектика і метафізика.
15. Діалектика міста та ландшафту: філософські проблеми.
16. Емпіричне дослідження та його структура.
17. Етична культура науковця.
18. Етичні проблеми сучасного розвитку постнекласичної науки.
19. Загальнонаукові методи пізнання.
20. Знання і віра.
21. Знання і цінності.
22. Знання та інформація.
23. Індуктивізм, емпіризм і раціоналізм.
24. Інтуїція і наукова творчість.
25. Інформаційне суспільство і виклики для архітектури.
26. Історичні традиції та сучасна архітектура: філософські рефлексії.
27. К.Г.Юнг. Антропометризм в архітектурі.
28. Кібернетичний підхід в пізнанні.
29. Класична, некласична та постнекласична наукова раціональність.
30. Концептуальні визначення сучасної науки.
31. Кумулятивізм та антикумулятивізм: за чи проти?
32. Логічний позитивізм.
33. Людиномірність міста: проблеми філософії та архітектури.
34. Математизація науки.
35. Математизація сучасної науки.
36. Математизація та фундаменталізація науки.
37. Методологічна компонента в науковому знанні.
38. Методологічний арсенал науки.
39. Методологічні проблеми сучасної науки.
40. Методологічні тренди в сучасній науці.
41. Методологія наукового пізнання.
42. Методологія як система наукового знання.
43. Механізми розвитку наукового знання.
44. Міждисциплінарність і трансдисциплінарність наукових досліджень.
45. Міждисциплінарність і трансдисциплінарність сучасної науки.
46. Міждисциплінарність сучасної науки.
47. Наративи та гранднаративи в науці.
48. Наука як інформаційна система.
49. Наука як інформаційна та інтелектуальна система.
50. Наука як соціальний інститут.
51. Наукова творчість: співвідношення раціонального та іrrаціонального.
52. Наукова теорія: основні підходи до визначення, склад і структура.
53. Наукове знання і наукові технології.
54. Наукове знання і провідні напрями сучасної технології.
55. Наукове знання і сучасні суспільні стратегії.
56. Наукове знання та інноваційні процеси в сучасному світі.
57. Наукове знання як культурна цінність.
58. Науково-дослідницькі принципи.
59. Науково-дослідні програми в сучасній науці.
60. Наукові технології. Їх значення для розвитку суспільства.
61. Образ епохи в архітектурі та філософії.

- 62. Образне мислення та його значення в розвитку проектно-конструкторської діяльності.
- 63. Комфортний життєвий простір креативного класу (Р.Флорида).
- 64. Онтологія сучасної науки.
- 65. Основні етапи розвитку техніки і технічних наук.
- 66. Основні проблеми взаємодії науки і суспільства.
- 67. Основні теорії істини.
- 68. Основні філософські проблеми сучасної математики.
- 69. Особистість науковця та його роль у розвитку науки.
- 70. Особливості розвитку науки в контексті глобалізації.
- 71. Особливості сучасної математизації в науці.
- 72. Позанаукове знання та його місце в культурі.
- 73. Постмодернізм архітектури в творах Ж.Бодріяра.
- 74. Постнекласична методологія та її напрями.
- 75. Постнекласична наука та її місце в суспільстві.
- 76. Постнекласична наука.
- 77. Постструктуралізм архітектури П.Бурдье.
- 78. Прагматичний підхід до істини.
- 79. Проблема демаркації науки від метафізики.
- 80. Проблема росту знання К. Поппера.
- 81. Рівні методології та їх застосування в науковому пізнанні.
- 82. Рівні методології.
- 83. Розвиток науки в промислово розвинених країнах.
- 84. Роль науки в інформаційному суспільстві.
- 85. Світогляд науковця та етико-онтологічний підхід.
- 86. Семіологія архітектури Е.Умберто.
- 87. Символічна «мова» архітектурного простору.
- 88. Синергетика як методологія сучасної науки.
- 89. Соціокультурна детермінація наукового пізнання.
- 90. Співвідношення когнітивного та ціннісного у розвитку науки.
- 91. Структура емпіричних досліджень.
- 92. Сучасне виробництво наукового знання, нові технології і моральні цінності.
- 93. Сучасне світорозуміння і архітектура.
- 94. Сучасні орієнтири технікознавства.
- 95. Сучасні проблеми взаємодії фундаментального і прикладного знання.
- 96. Сучасні проблеми розвитку науки як соціального інституту.
- 97. Сцієнтизм та антисцієнтизм.
- 98. Теорія та експеримент.
- 99. Техніка, технологія і проблеми розвитку сучасної цивілізації.
- 100. Технічне і технологічне знання.
- 101. Технологічний детермінізм і сучасні теорії суспільного розвитку.
- 102. Точність та істинність знання.
- 103. Трансформація суспільного простору: вимоги інформаційного суспільства.
- 104. Утопічне мислення і архітектура.
- 105. Філософія архітектури міста: історія і сучасність.
- 106. Філософія науки: основні етапи розвитку.
- 107. Філософія техніки.
- 108. Філософські методи наукового пізнання.
- 109. Філософські основи методології.
- 110. Філософські основи системного підходу.

111. Філософські принципи взаємодії архітектурного простору і форми.
112. Філософські проблеми взаємодії науки і суспільства.
113. Філософсько-методологічна рефлексія сучасної науки.
114. Формалізація як форма знання і метод пізнання.
115. Фундаментальне знання та його значення в інноваційному процесі.
116. Ціннісні орієнтації сучасної науки.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит, захист індивідуальної роботи, тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної добросереди

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на plagiat. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на plagiat.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, відповіді на запитання, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Аспірантами у тій чи іншій формі, наведений вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень владіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Аспіранти можуть зробити його у формі реферату. Реферат повинен мати обсяг 24 сторінки А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати зміст, анотацію українською і англійською мовами, вступ, основна частини тексту відповідно до змісту, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015, додаток по темі дисертаційного дослідження.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Аспіранта доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку. Позитивна оцінка поточної успішності Аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання			Інд. робота	Семестр. контроль. Екзамен	Сума балів
Змістові модулі		1 2 3			
10	20	10	20	40	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерій
відмінно	20	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм добросовісності)
	15	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм добросовісності)
добре	12	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм добросовісності)
	10	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм добросовісності)
задовільно	8	виконання роботи задовільняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм добросовісності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
82-89	B	добре		
74-81	C			
64-73	D	задовільно		
60-63	E			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

Умови допуску до підсумкового контроля

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контроля (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Аспірантам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

1. Філософія науки, техніки, архітектури: навчальний посібник / В.А. Рижко та ін. - Київ: КНУБА, 2018. - 200 с.
2. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-те, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с.
3. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки. Навч. посібник. [Текст] / В. Л. Петрушенко. – Львів : Вид-во Львівськ. політехніки, 2016.
4. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: Навч. посіб. для студ. і аспірантів вищ. навч. закл. / Є.М. Причепій, А.М. Черній, В.Д. Гвоздецький, Л.А. Чекаль. - К. : Аграр. наука, 2000. - 504 с.
5. Пекарик А.М. Філософія: підручник для студентів ВНЗ / А.М. Пекарик. – Харків : Едена, 2010. – 479 с.
6. Рубанець О.М. Філософські проблеми наукового пізнання : Навчальний посібник з грифом МОН України. - Суми, Університетська книга, 2013. - 229 с.
7. Воронюк О.Л. Філософія : підручник / О.Л. Воронюк. – 3-е вид., переробл. та допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 216 с.
8. Данильян О.Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Харків : Право, 2018. – 432 с.
9. Основи філософських знань. Підручник. Для студентів освітньо кваліфікаційного рівня – молодший спеціаліст. / В.А. Буслинський, П.І. Скрипка. За ред. В.А. Буслинського. – Львів: “НовийСвіт – 2000”, 2020.– 352 с.
10. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана. Філософія: Підручник. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с.

Рекомендована література:

1. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства [Електронний ресурс] / Деніел Белл. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://molotoff.info/advises/29-2009-09-16-18-59-51/5897-d-bell-prihid-postindustrialnogo-suspilstva.html>

2. Беломесяцев А.Б. Філософські основи архітектури. /А.Б.Беломесяцев. – К.: ПСМ АМУ,2005. – 488 с.
3. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Т. 1-2. /Том 1: Герменевтика I: Основи філософської герменевтики. – К.: Юніверс, 2000. – 464 с. // Том 2: Герменевтика II: додовнення. – К.: Юніверс, 2000. – 478 с.
4. Декарт. Р. Міркування про метод, щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках (Пер. з фр. В. Адрушка і С. Гатальської). – Київ: «Тандем», 2001. – 101 с.
5. Добронравова І.С. Філософія та методологія науки [Текст] / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко. – К. : ВПЦ “Київськ. ун-т”, 2008.
6. Етичний кодекс ученого України. Бюлетень ВАК України. - 2011. - № 11. –С. 3-8.
7. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія : Навчальний посібник. - Київ: Либідь, 2004. - 488 с.
8. Історія філософії України : Підручник. – К. : Либідь, 1994. – 416 с.
9. Історія філософії України. Хрестоматія : Навч. посібник / Упорядники М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. – К.: Либідь, 1993. – 560 с.
10. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. – К. - 2001. - 399с.
11. Кун Т. Структура наукових революцій. – К.: Port-Royal, 2001. - 228 с.
12. Лакуша Н.М. Світ екобезпеки людини: глобалізаційні виклики. Монографія/ Н.М. Лакуша. – К.: Логос, 2016. – 264 с.
13. Лук'янець В.С., Кравченко О.М., Озадовська Л.В. Сучасний науковий дискурс: Оновлення методологічної культури. – К. - 2000. – 304 с.
14. Мельник В.П. Філософія. Наука. Техніка: Методологічно-світоглядний аналіз [Текст] / В.П. Мельник. – Львів : Видавни. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2010.
15. Мельник В.П. Філософські проблеми технікознавства: Гносеологічні та предметно-перетворювальні аспекти [Текст] / В.П. Мельник. – Львів : Світ, 1994.
16. Онопрієнко М.В. Дорожня карта високих технологій. Історико-наукові та філософсько-наукознавчі аспекти мегатехнологій знаннєвого суспільства. – К. – 2011.-359с.
17. Пащенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин. - 2010. – 232 с.
18. Петрушенко В.Л. Епістемологія як філософська теорія знання [Текст] / В.Л. Петрушенко. – Львів : Вид-во держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 2000.
19. Пікашова Т.Д. Розвиток наукових знань у XIX столітті [Текст] / Т.Д. Пікашова. – К. : Видавничо-поліграф. центр “Київ, ун-т”, 2001.
20. Покотило К.М., Таранов С.В. Філософські мандри. (Антологія текстів з історії філософії). - Бровари : ВНЗ „ЕТУ”, 2005. 105 с.
21. Попович М.В. Раціональність і виміри людського буття [Текст] / М.В. Попович. – К. : Сфера, 1997.
22. Рижко В.А. Неоконцептологія : Монографія / В. А. Рижко. - К.: Логос, 2016. - 604 с.
23. Рижко В.А. Концепція як форма наукового знання/ В.А. Рижко. – К.: Вища школа, 1995.

24. Рижко Л., Онопрієнко В. та ін. Учений в постмодерній культурі. Київ, Фенікс, 2019. – 240 с.
25. Рижко Л.В. Топологія науки / Національна Академія Науки України. Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва. – К.: Альфа-М, 2009. – 512 с.
26. Рубанець О.М. Інформаційне суспільство: когнітивний креатив постнекласичних досліджень. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2006. – 420 с.
27. Семенюк Е.П. Роль філософії в інтеграції сучасної науки [Текст] / Е.П. Семенюк // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Філософські науки. – № 636. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2009.
28. Сковорода Г. Наркіс. Розмова про те: пізнай себе // Твори: У 2 т. /Пер. М. Кашуби, В. Шевчука. - К., 1994. - Т. 1. - С. 150–195.
29. Скотний В.Г. Рациональне та ірраціональне в науці й освіті [Текст] / В.Г. Скотний. – Київ ; Дрогобич : Коло, 2003.
30. Україна: Філософський спадок століть: В 2-х т. / Центр практ. філософії; Редкол.: Ю.Буряк (голова) та ін. – К., 2000. – (Хроніка: Укр. культурол. альманах). Т.1: Вип. 37 – 38. – 804. с. Т.2: Вип. 39 – 40. – 798 с.
31. Філософія науки, техніки, архітектури в гуманістичному вимірі: Монографія. – К.: 7БЦ, 2021. – 198 с.
32. Франко І.Я. Наука і її взаємини з працюючими класами // І. Франко; Зібрання творів: у 50-ти т. – Т. 45. Філософські праці. – К.: Наук. думка, 1986. – С. 24–40.
33. Франко І.Я. Наука і її взаємини з працюючими класами [Текст] / І.Я. Франко // Зібр. тв. У 50 т. – Т. 45. – Філософські праці. – К. : Наук. думка, 1986.
34. Фуко, Мішель. (2020). Наглядати й карати / пер. з фр. Петра Таращука. – Київ: Комубук, 422.
35. Чорноморденко І.В. Проблема існування знання за межами науки: Монографія.-К.: КНУБА, 2005. – 306 с.
36. Чорноморденко І.В. Позанаукові знання і культуротворчий процес: Монографія.-К.: КНУБА, 2010. – 360 с.
37. Шваб К. Четверта промислова революція: як до неї готовуватися [Електронний ресурс] / Клаус Шваб. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://nubip.edu.ua/node/23076>.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <https://www.nbuu.gov.ua>
2. Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди <https://www.filosof.com.ua/links.htm>
3. Бібліотека КНУБА. <http://library.knuba.edu.ua/>
4. Освітній сайт КНУБА. org2.knuba.edu.ua